

264 349
Волинська обл.
Ковельський р.н
с. Поповичі
Радчук В.Ф.

Спогади про тяжке-минуле

З великим задоволенням довгий час читаю статті друквані в газеті «Сільські вісті». Я не можу без горечі читати статті в яких друкється про тяжке голодне життя в 1933р., бо я сама його пережила. В той час мені було 13 років. Рідний батько помер з тифу у 1921 р. рік теж був голодний. Ну настав ще тяжчий, голодний 1933 рік на Україні. Хотя я ще була не в повній свідомості про події, які відбувалися в ті тяжкі роки, але здебільшого розуміла тяжке людське життя за півтора десятка років після Жовтневої революції, ну ще не змогла збагнути, хто ж був чиновником такого трагічного становища. В мої роки відбувалися репресії винних ну здебільшого невинних, вулицями рухалися обози «розкулачених» з плачевними криками і прокладаннями, були випадки часті, коли матері в відчаї повної несвідомості від голоду їли своїх дітей, йдучи до школи за 3 км натрапляла я часто на трупи опухлих від голоду людей в засніжених заметах під дворами. Одного разу йдучи до школи побачила, як два міліціонери вели закривавленого батька восьмерих дітей, а діти плачучи бігли слідом і благаючи їх «не забирайте нашого татуся». Заарештували його за те, що знайшли два мішки закопаної пшениці. Це все залишилося в моїй пам'яті на все життя.

В той час я жила в своїй тьоті, яка працювала в колгоспі гарно названому ім. Леніна с. Василівка Дніпропетровської області. Працювала від зорі до зорі майже безплатно, а я гляділа дітей і порала по господарству. В грудні 1933 року я довідалась, що за 30 км в бувшому монастирі відкриється годічна агро школа. З великим задоволенням я подалась туди, радіючи, що вивчусь і буду допомагати своїй матері виховати менших брата і сестру, а ще була радість, що там давали три рази поїсти суп зовсім пісний з сої, чечевиці і квасолі. Хліба не давали зовсім. Меню було змінне в переставному порядку з названих крупів. А яке навчання було в агрошколі. Одна практика без теорії. По коліна в снігу йшли у поле за 5 км. Ламали кукурудзу, різали соняшник. Звозили в холодний, дрявий, глиняний сарай. На другий день напіводягнені, будь в що взуті чистили кукурудзу. І так через день майже

всю зиму. Відморозила ступні ніг, лежала в гуртожитку майже дві неділі, медичної допомоги ніякої. Приїхала моя ненька, забрала додому лікувала дома 2 місяці, а після пішла в школу кінчати 7 класів. Там тоже давали пшоняний ріденький суп один раз. Як тепер добре жити і вчитись дітям в нашій країні. Я звертаюсь особливо до дітей-підлітків, до всіх нас, пам'ятати все з минувшини, щоб сміливо й чесно дивитися в майбутнє. Вшануйте пам'ять тих, які відділи своє життя за все краще майбутнього покоління!

Радчук В.Ф.
с. Поповичі Волинської

Шановна редакція! Прошу вибачте, може я девчому виразилась неправильно, прошу ісправте, буду вдячна. А Вам всім бажаю міцного здоров'я в вашій нелегкій ну почесній праці. З повагою